

Radnóti Sok(k)

2018.tél

Interjú Gál Béla igazgató úrral - 4. oldal

Tanárok köpeny nélkül: Müller Judit tanárnő - 6. oldal

Élet a tanórákon túl: Kihívást jelentő hobbik - 8. oldal

Szeretjük a zenét : Zenészek az iskolában - 11. oldal

Síklefedési problémák, parkettázás - 14. oldal

Költők a Radnótiban - 20. oldal

Kiadja: Radnóti DÖK

A Szegedi Radnóti Miklós Kísérleti Gimnázium dióklapja

Beszámoló és fotók: Heller-Szabó Anna 10.M és Nagymihály Panka 10. M

Oktoberben a hagyomány szerint lezajlott a kilencedikes osztályok gólyapróbája, melyet idén a 10.M szervezett. A gólyák első feladata buzdító szurkolás volt a SÁRán "kiegészítőkkal", így például egy gumimatracral (mely, mint kiderült, rockstár módí crowd surfre tökéletesen alkalmas) vagy tejjel, liszttel, tojással (melyek végül is sütivé lettek az AJTP-sek keze alatt).

A gólyapróba napjára minden osztály jelmezbe öltözve érkezett, láthattunk virágokat és méhecskéket, rastafarikat, vényulakat (!), és majd' a teljes Star Wars-univerzumot. A fél hetes eligazítás után gólyáink két-két társukat valami úton-módon a föld fölött tartva (hiszen osztályonként két ember lábai egész nap nem érheték a földet), ritmusjátékot ütve, aznapi felszerelésüket raschel zsákban cipelve megindultak kitölteni a délelőttre szóló feladatlapot, melynek utolsó pontjaként portrét rajzoltak Vancsó Marianna tanárnőről diákkori tablóképe alapján. A nagyszünetben mérnöki feladat előtt álltak: célba kellett dobniuk a harmadik emeletről az udvarra egy tojással, de úgy, hogy az ne törjön össze (volt, amelyik megúsza).

A délutáni próbák egyfelől gólyáink fizikai felkészültségét mérték (radnótishoz méltóan erősek, ügyesek, és összekötött cipőfűzővel versenyzésben jók-e), másfelől helyet adtak a nap fénypontjának, az osztályok zenés-táncos produkcióinak, melyeket egy-egy előre rögzített előadó valamelyik számára végeztek (Almától Kraftwerkig). A nap zárásaként letették a gólyaesküt, ezzel hivatalosan is radnótis gólyává válva.

Az összesített pontszámok alapján az első helyen végzett a 9.D, Huber Máté tanár úr osztálya, jutalmuk torta volt a DÖK jóvoltából, valamint a jövő évi gólyapróba szervezése.

Kedves Olvasó!

Az év második iskolaújságját tartod a kezvedben. Időközben hideg légtömegeket sodorva a tél is beköszöntött. A téli szünetben mindenki felfrissül egy kicsit, több időt tölt a családjával, és felkészül a következő év megmérettetéseire. Új reményekkel vágunk bele az új évbe. A végzősök számára elkezdődik az egyetemi jelentkezések leadásának időszaka, ugyanakkor elérkezett az első félév vége is, ezért mindenki a lehető legtöbbet hozta ki magából, remélhetőleg.

Sokan még a téli szünetben is dolgoztak azért, hogy ez az újság létrejöhessen.

Az előző számunkhoz hasonlóan, most is rengeteg érdekességgel készültünk. Böngészd végig kedvenc rovataidat! Olvasd el diáktársaid írásait, gyönyörködj alkotásaikban, és közben a rejtvényekről, verspályázatról se feledkezz meg! Bízunk benne, hogy az új lapszám elnyeri majd a tetszésedet! Az olvasgatáshoz jó szórakozást kíván a Radnótisok(k) csapata! *Gyömbér Hanna 12. C – főszerkesztő*

TARTALOM:

2. oldal	Megpróbált Gólyák
3. oldal	Szerkesztői köszöntő és Tartalom
4.-5. oldal	Interjú Gál Béla igazgató úrral
6. oldal	Tanárok köpeny nélkül – Müller Judit tanárnő
7. oldal	Egykor radnótisok voltak – Elballagott diákjaink üzennek
8. oldal	Élet a tanórákon túl – Kihívást és örömet jelentő hobbik
9. oldal	Aktív sport az iskola falain belül - Röplabda
10. oldal	Közösségi szolgálat – Neked mi a tapasztalatod?
11. oldal	Szeretjük a zenét – Koncertek és zenészek az iskolában
12. oldal	Látogatás a szegedi ELI központban
13. oldal	Vissza a természetbe – Az év természeti értékei I.
14. oldal	A síklefedés problémája
15. oldal	Ti ilyet is tudtok? – Diákjaink fejlesztése
16. oldal	Idegennyelvi oldal
17. oldal	Itáliai kalandok
18. oldal	Lőporos összeesküvés - Guy Fawkes
19. oldal	A történelem íze – A pozsonyi kifli
20. oldal	Költészet a Radnótiban
21. oldal	Ti írtátok – Futás!
22. oldal	Ajánlók
23. oldal	Egy nyomtatott kiállítás képei
24. oldal	Rejtvények

IMPRESSZUM:**Főszerkesztő:**

Gyömbér Hanna 12.C

Tördelőszerkesztők:

Purgel Kende 10. A és

Mendei Barna 10.A

Címlapfotó és design:

Sipka Bertalan 11.A,

Szerkesztést segítő tanárok:

Csósz Róbert

(történelem),

Fiedler Judit

(szerkesztőségi tagok koordinálása, tartalomfejlesztés)

Huber Máté

(idegennyelvi oldal),

Plugor Magor (nyomda),

Riener Ferenc (rejtvény),

Schultz János

(matematika)

dr.Tóthné Wolf Anna

(olasz körút)

Vajdáné Sásdi Mercédes

(korrektúra),

Kiadja: Radnóti DÖK**Felelős kiadó:** Gál Béla

intézményvezető

Megjelenik: évszakonként**Példányszám:** 200db

Szegedi Radnóti Miklós

Kísérleti Gimnázium

www.rmg.hu

4

„...HOGY NE CSAK A VILÁGHÍRŰ TUDÓSOK, HANEM TANÁRAIK NEVÉT IS ISMERJÜK...”

Interjú Gál Béla igazgató úrral a Rátz Tanár Úr díj kapcsán

Az interjút készítette: Sántha Balázs 12.A Fotó: Sipka Bertalan 11.D, internet

Az Alapítvány a Magyar Természettudományos Oktatásért Rátz Tanár Úr Díjjal jutalmazza azokat a különösen elhivatott általános és középiskolai tanárokat, akik a matematika-, fizika-, kémia- és biológiaoktatás területén kimagasló szerepet töltenek be a tantárgyak népszerűsítésében és a tehetséggondozásban.

Rátz László, a díj névadója neves matematikusokat, fizikusokat, kémikusokat nevelt a világnak. Az ő keze közül kerültek ki olyan kiválóságok, mint Wigner Jenő fizikus és Neumann János matematikus. Ezért a legendás híru tanár utódjának lenni nem hétköznapi dolog.

A pedagógusszakma Kossuth-díjának számító elismerést magyar tulajdonú magáncégek (Ericsson Magyarország, a Graphisoft SE és a Richter Gedeon Nyrt) alapították.

A díj átadásakor kiemelték, Gál Béla mellett, hogy kidolgozója és alapítója volt az országosan egyedülálló biofizika tagozatnak, olyan tehetséggondozó tankönyvsorozatot írt, amely mára minden felvételiző számára megkerülhetetlen művé vált. A MOZAIK Kiadó gondozásában megjelent 10., 11., és 12. évfolyamos biológiai könyvek még a debreceni orvosi egyetem első évfolyamán is kötelező tankönyvként szerepelnek.

Az életműdíjat 2010-ben Bán Sándor (biológia), Prókai Szilveszter (kémia) 2012, valamint 2015-ben dr. Mező Tamás (fizika) és Mike János (matematika) tanár urak is megkapták.

Iskolánk történetében több kiváló pedagógus is kapott Rátz-díjat, idén azonban olyan különös helyzet állt elő, hogy a tanár és igazgató egy személyben vehette át az elismerést. Gál Béla tanár úr, ahogy tanítványai szólítják, majdnem 40 éve tanít iskolánkban. Az igazgatói munkája mellett biológia tanár is, és talán erre a legbüszkébb. Beszélgetésük során értékes gondolatokat osztott meg velünk:

Mi diákok úgy érezzük, hogy a tantárgy szeretetét egy jó tanár tudja beleoltani tanítványaiba! Kíváncsiak vagyunk hogy Gál Béla tanár úr életében is volt-e egy Rátz tanár úr? Volt-e olyan tanár, aki az egyéniségével vagy stílusával formálta, irányította e pálya felé. Ön hogyan emlékszik erre? *Nem emlékszem olyan tanárra, aki miatt ez a pálya vonzó lett volna a számomra. Utolsó éves tanárjelöltként kerültem ide a Radnótiba, Szécsi tanár urat helyettesítettem. Olyan jól éreztem itt magam, hogy amikor végeztem, ide jöttem gyakorolni hozzá. Tőle kaptam nagyon sokat.*

A majdnem 40 évnyi tanítás tapasztalatait összegezve Gál tanár úrnak mi a „titkos” módszertani receptje a biológia megismertetésére, megszerettetésére? *Titkot nem tudok. A kérdés, hogy amit én emberként meg tudok tenni, azt más esetleg titokként tudja-e látni. Mindenképpen azt tartom szem előtt, hogy akik a másik oldalon ülnek, mennyire tudnak követni engem, mennyire tudják érteni, látni a tananyagot. Tudnak-e velem együtt gondolkodni a biológiával kapcsolatosan felmerülő kérdésekről. Ha nem, akkor fékezniem kell, ha pedig látszik, hogy bírják, akkor lehet többet is mondanom. Teher alatt nő a pálma. Azt a terhelést kell megtalálnom, ami alatt nem rokkan meg a diák, hanem halad előre többre és többre.*

Gyakran hangoztatják, hogy a mai világunkban más eszközök, más tartalmak kellenek az oktatáshoz, mint néhány évtizede. Ön egyetért-e ezzel? Milyen eszközökben, módszerekben hisz a tanítás folyamatában? *Nem teljesen ezt érzem. Menekülésnek, féltésnek érzem, hogy technikai dolgokat hozunk be a tanításba. Azt érzem, hogy a mostani pedagógustársadalom inkább segítségül akarja hívni ezeket az eszközöket, minthogy a tanár maga segítsen a gyerekeknek. Nem vitatható, hogy ezek az eszközök sokat tudnak lendíteni az oktatáson. Hatékonyság szempontjából azonban elképesztő különbséget látok aközött, hogy számítógéppel elkészített szöveget vetitek-e ki, vagy együtt írok a táblára a diákokkal, illetve egyszerre rajzolunk. Ennek eredményessége legalább 40%-kal jobb, mint a vetítésé. A pedagógus személyén múlik, hogy meg tudja-e oldani, hogy ez ténylegesen pluszt jelentsen. Ha az eszköz csak önmagáért van ott, akkor hátráltat.*

Ha esetleg a későbbiekben jobban kiforr a technika, akkor ez a szerep hangsúlyosabbá válik? *Nem hiszem. Ma nagyon menő az e-learning, de hatékonysága 30%-nál nem több. A tanár személyisége, amíg az ember ember marad, mindig hozzá tud tenni.*

Tanár Úr többször is elmondta már, hogy tanítványaira munkatársként tekint. Hogyan viszonyulnak a diákok ehhez a szemlélethez? Megbecsülik-e az Ön feléjük közvetített bizalmát? *Érdekes dolog ez. Az hogy munkatársként tekintek rájuk, azt jelenti, hogy együtt dolgozunk, sőt egymásért kell dolgoznunk. A tanítványoknak is tenniük kell értem valamit. Minimálisan a diákoknak is gesztusokat kell tenniük a tanár felé, a tanárnak pedig folyamatosan látni kell, hogy milyen állapotban vannak a diákok, és annak megfelelően vigye őket tovább, ahogy az a legjobb nekik. Ez is egy gesztus. Ez hiányzik manapság a világunkból. Ma sajnos az én, az önzőség számít.*

„...HOGY NE CSAK A VILÁGHÍRŰ TUDÓSOK, HANEM TANÁRAIK NEVÉT IS ISMERJÜK...”

Interjú Gál Béla igazgató úrral a Rácz Tanár Úr díj kapcsán

5

Az interjút készítette: Sántha Balázs 12.A Fotó: Sipka Bertalan 11.D, internet

Azt gondolom, hogy a tanár-diák viszonyba nem fér bele a bratyizás. Ha én jól dolgozom, akkor a tanítványok tisztelnek annyira, hogy nem lépik túl ezt a tanár-diák viszonyt, és innen kezdve működik az, hogy munkatársak legyünk.

Véleménye szerint miről ismerszik meg a jó tanár?

Úgy gondolom, hogy nagyon sokféle jó tanár létezik. Azt tartom a legfontosabb kérdésnek, hogy egy tanár képes-e úgy dolgozni, hogy a diákjának a legtöbbet nyújtsa, és azt akarja-e, hogy fiatalok a legtöbbet ériék el. Ha mindkettő egyaránt fontos, akkor ő jó tanár. Hogy ezt milyen módszerrel, hogyan éri el, mindegy: a lényeg, hogy a két fél együtt tudjon működni a célok érdekében. De ha ez elbillen valamelyik oldalra, az súlyos baj. Ha én nagyon sikeres akarok lenni, és ezt úgy akarom elérni, hogy reggeltől estig hajtom a diákot, azt hibának érzem, nem a mostani pillanat alapján, hanem hosszútávon. Egyensúlynak kell lenni.

A tanári munkához, a tehetséggondozáshoz sok idő és energia kell. Hogyan tudja a tanári munkájából adódó teendőivel összeegyeztetni az igazgatói feladatok nehézségeit, örömeit? Segíti-e esetleg egyik terület a másikat a mindennapokban, vagy inkább hátráltatja? Úgy gondolom, hogy alapvetően még mindig tanár vagyok, és nagyon örülök, amikor a diákok még mindig tanár úrnak szólítanak. Az, hogy egy másik feladatot is a nyakamba húztam, az én bajom. Meg tudtam oldani, nem volt belőle probléma. Anno amikor még 8 órát is tudtam tanítani, akkor azért tettem, mert az pihentető, élvezetes volt a számomra. Sajnos, ma már csak 2 óra megtartása engedélyezett egy igazgatónak. Természetesen bőven belefér a feladataimba az oktatás. A diákok szempontjából van ennek előnye is és hátránya is.

Komoly felelősség egy nagy múltú gimnáziumnak az igazgatójának lenni. Hogy sikerült megbirkózni az ezzel járó teherrel? Egészen kiskoromban kezdődik ennek a válasznak az eleje. Nagyon szeretek futballozni, mindig is fociztam. Anno bejutottunk az Úttörő Olimpiára, a 4-es döntőért játszottunk. A mérkőzés döntetlen lett, ezért hetesekkel kellett megküzdeni a végeredményért. Én voltam a legjobb rúgó a csapatban, logikus volt tehát, hogy én rúgjam a végső gólt, de nem mertem bevállalni akkor azt a felelősséget. Persze a nagyszájú, kivagyfi fiatalember, aki felvállalta 3-at fölé rúgott. Kiestünk, és ez nagyon fáj. Amikor Bánfalvi tanár úr nyugdíjba vonult, mondta nekem, hogy vihetném én tovább az iskola vezetését. De a következő 5 év nehezen ment a gimnáziumnak, belül mentek rosszul a dolgok. Sokan még azon is gondolkodtak, hogy elmennek másik munkahelyre. Majd elkezdtem érezni, látni, hogy hol a hiba, mit kellene máshogy csinálni. Amikor a következő 5 évben jött az újabb választás, többen azt javasolták, hogy vállaljam el ismét az igazgatói pozíciót. (Ekkor eszembe jutott ez a futball-kérdés, hogy én már egyszer megégettem azzal, hogy nem mertem lépni, és el is szállt a lehetőségünk a győzelemre.) Így kerültem ide. Az első 5 év zsigerből való irányítás volt. A belső jó szándék, az működött, ám hogy ez jogilag mennyire volt precíz, az más kérdés. De haladtunk előre, és megindultunk afelé, ahol most tartunk.

Hogyan fogadta a hírt, mely szerint idén Ön is a Rácz Tanár Úr díjazottjai között szerepel? Mit jelent ez az elismerés Önnek? Végtelen boldogságot. Én mint felelős vezető már több kollégámat felterjesztettem, többen meg is kapták a díjat. Emiatt ott voltam az eseményeken, és eszembe jutott nekem is, hogy de jó lenne díjazottnak lennem! Igaztalan lenne azt mondani, hogy nem vágytam rá. Úgy érzem nagyon sokat dolgoztam a biológiáért, emiatt rossz érzés volt otthon és kizárólag otthon, hogy milyen rosszul döntöttem avval, hogy elmentem igazgatónak. Pedig ha pályán maradok, sokkal könnyebben megkaphattam volna ezt a kitüntetést. Ezért volt olyan iszonyatos öröm, amikor felhívtak az Akadémiáról, hogy idén engem is kiválasztottak. Nagyon örültem neki. Mentalitásomból adódóan azonban úgy gondolom, ettől a díjtól nem leszek más, nem leszek nagyobb képű, nem hiszem, hogy most már én tanár vagyok, és mások pedig nem. Nagyon fontos, hogy elismerjék az ember munkáját. Ahogy a diákoknak, úgy nekünk is fontos a pozitív megerősítés. Ezért sajnálom, hogy manapság nem divat elismerni a diákok részéről a tanár munkáját. Mintha fájna egy köszönömöt mondani. Ez egy nagyon rossz irány, de hát ilyen társadalmat élünk. Az egoizmus olykor erősebb, mint a közösség. Nekem megadatott a megbecsülés.

BEFEJEZÉSÜL: Az iskola nemcsak egy ház, hanem a pedagógusok és a diákok élő egésze. Mindannyian tiszteljük Önt, és köszönjük az Ön tapasztalatát, szakmai és emberi kiválóságát, amit az iskolánkban dolgozó tanárainkkal és a diákokkal megoszt. Diáktársaink nevében az életműdíjhoz szívből gratulálunk, munkájához további sikereket, sok örömet, jó egészséget kívánunk!

Gyerekkoromban az utazás szinte mindig egy külföldi úti cél meglátogatását jelentette, főleg édesanyám munkája miatt, de mivel édesapám német nemzetiségű családba született gyakran látogattunk el az akkori NDK ill NSZK területére is. Középiskolás koromban éltem az USA-ban, de Franciaországban, az Egyesült Királyságban, Spanyolországban, Szlovákiában és Ausztriában is sok időt töltöttem. Fiatal felnőtt voltam, amikor rádöbbsentem, mennyire nem volt részem abban, hogy Magyarországot bejárjam, megismerjem. Fiatalon két pici gyerekkel kezdtem bejárni az országot. Se eleje, se vége nem volt a listámnak. Alig vártam, hogy útra keljünk, és megnézzük Egert, körülnézzünk a gyulai várban, felmászunk a Kékesre, felfedezzem az aggteleki cseppkőbarlangot vagy begyűjtsem a 'bolondok aranyát' Telkibányán.

Vonzódásom a hazai tájakhoz és helyekhez az elmúlt 20 évben igazából semmit sem csökkent. Így másfél éve úgy döntöttem, végigsétálok a méltán nagy hírű magyarországi Kék túrát. **A Kék túra Magyarország északi részén haladó több mint 1100 km-es folyamatos túraútvonal Írott-kőtől**

Hollóházáig. Óriási lelkesedéssel kezdtem el készülni a túrára. Beszereztem a Kék túra hivatalos kifestését, (itt lehet igazolni egy pecséttel, hogy teljesítetted a szakaszt) végigolvastam jó néhány blog bejegyzést, és lefoglaltam az első szállást Kőszegen....

Lelkesedésem akkor torpant meg először, amikor kedves barátaink rémült arckifejezéssel adták tudtunkra, hogy három nap alatt 80 km lehetetlen mutatóvány lesz, jobb, ha azonnal feladjuk. Kisfiam, Vendel, rám nézett, mosolygott, majd megerősítette az elhangzottakat. Vicces volt, de addig eszembe se jutott, hogy fizikailag nem tudom teljesíteni a távot. Az első három napos túra előtt így feszültebb voltam a kelleténél, és csak arra gondoltam, hogy itt van életem egyik nagy lehetősége, és kizárt dolog, hogy a rajtvonal előtt feladjam.

Szinte minden feleslegesnek tűnő cuccot kivettem a táskából, kaja helyett italt készítettem be a három napos túrára (hiszen élelmiszerbolt mindenhol van) és felszálltam a vonatra. Igazából minden fejben dől el, és mire odaértem a túra kiindulási pontjára, már úgy

éreztem, hogy futva is menni fog az aznapra betervezett táv.

Elindultam. Mesés volt a Kőszegi hegységben sétálni, és szinte gond nélkül értem el a 882 méteren lévő Írott-kő csúcst. Úgy döntöttem, hogy nem sietek, kiélvezem a túra minden pillanatát, és büszkén nyomtam bele a fűzetembe az első pecséte.

Kora délután már be is értem Kőszegre, ahol még elidőztem egy kicsit a belvárosban és kiélveztem a lemenő nap utolsó sugarait.

Másnap reggel már nehezebben ment a felkelés. Szerencsére a lábaim elég jó állapotban voltak, így hát egy kiadós reggeli után nekivágtam a második napnak. Gyönyörű napsütés! A kezdeti feszültség és bizonytalanság eltűnt, mivel ha ment az első nap, akkor már csak kétszer ugyanezt a távot kellett teljesítenem. Mivel tudtam, mi vár rám, sokkal magabiztosabb voltam. Kőszegről Tömördre kellett sétálnom. A második túranap szinte minden percét élveztem, és bár végtagjaim egyre jobban sajogtak, büszke voltam, hogy magam mögött tudhatok közel 60 kilométert.

Az asznapi séta igen hosszú volt, a reggeli pedig már régen feledésbe merült. Egy kis domb tetetjéről pillantottam meg Tömörd községet. Gyorsan megszámláltam, hány házból is áll a község, és kis osztás-szorzás után arra következtetésre jutottam, hogy alig 200 fő lehet a helyi lakosság. Féltem, hogy egy ilyen pici helységben kevés a valószínűsége annak, hogy szombat délután 4-kor nyitva találok egy boltot, szóval gyorsan kétségbe is estem. A szállásadó a helyi polgármester volt, aki 2000 forintért az önkormányzat kis vendégszobáját kiadta nekem, mivel Tömördön kiadó szálláshely nincs. Mosolyogva fogadott, de kérdéseimre, hogy hol van a helyi bolt, jócskán felhúzta a szemöldökét, és hasonlóképpen fogadta további kétségbeesett kérdéseimet, amelyekben nyitva lévő helyi kocsmát illetve csárdát próbáltam találni. Iszonyatosan fáradtan, és éhesen vettem tudomásul, hogy rosszul taktikáztam, és hiba volt elindulni élelmiszer nélkül. Lerogytam a vendégház elé, és próbáltam elfelejteni korgó gyomrom. Szerencsémre vagy szerencsétlenségemre éppen egy falubeli ünnepelte születése napját a szomszédban. Csak úgy áramlottak be a házba a helyiek, mindenkinek valami kis ajándék vagy finomság a kezében. Gondolatban végigkóstoltam az összes házi süteményt és házi kolbászt, aminek persze csak az illatát éreztem, majd gyorsan álomba szenderültem.

A harmadik nap kemény volt. Iszonyatos izomlással, korgó gyomorral, szakadó esőre ébredtem. Na, akkor kellett a lelkierő a folytatáshoz. Nekivágtam, és csöndben battyogtam. Út közben vadnyulak és őzek kísérték, gyönyörű repcemezőket láttam. Persze bolt sehol. Késő délután értem Szelestére. Boldog voltam, büszke voltam, és alig vártam, hogy ehessen valamit. Megcsináltam az első távot!! Még hosszú az út a célig, de alig várom, hogy tavasszal újra elinduljak, és ismeretlen és ismerős tájakon róhassam a kilométereket. (Lejegyezte: Müller Judit tanárnő)

VÁRHIDI ZSÓKA

Állatorvostudományi Egyetem (4. év)

(2014-ben érettségizett a Radnótiban)

„A magyar állatorvostan-hallgatók abban a szerencsés helyzetben vannak, hogy mindenki ugyanazon az egyetemen tanul, emiatt (is) nagyon összetartó, segítőkész, családias a társaság. Nálunk tényleg mindenki ismer mindenkit, ami a kolira még inkább igaz. Mivel a szak nem egyszerű, emiatt is nagyon sokat számít a közösség. Az is lényeges, hogy a gimnáziumhoz képest itt sokkal homogénebb az emberek érdeklődési köre, tehát jobban megértjük egymást.

Egyetemistaként egészen új helyzetekkel és kihívásokkal találkozunk, főleg azok, akik elköltöznak otthonról. Nem árt önállóbbnak lenni és merni kell kezdeményezni a céljaink elérése érdekében. Ami szintén fontos szerintem, bár elsőre egyértelműnek tűnhet, hogy tudatosan időt kell szánni a tanulás mellett a magánéletre, kikapcsolódásra is. Ki kell használni ezt a pár évet, mert tényleg nagyon gyorsan elröpül az idő. Talán egyetemistaként vagyunk életünk során a leghabzóbbak...

Rengeteg dolgot mesélhetnék a tapasztalataimról! Akit komolyabban érdekel az állatorvosi hivatás, nyugodtan keressen meg, szívesen segíték!" (Zsóka a Facebook oldalán elérhető.)

ZOLTÁN ÉVA BERTA

BME – Építészmérnöki Kar (4. év)

(2014-ben érettségizett a Radnótiban)

„Bár később mindenki azt mondja, mennyire apróság volt az érettségi, vitathatatlanul mindenki életében ez az első igazán fontos próbatétel. Adott idő alatt meg kell tanulni befogadhatatlanul soknak tűnő anyagot (főleg a szóbelire), vagyis pontosan azt kell csinálni, amiről majd az egész egyetem szólni fog.

Úgy érzem, az elmúlt három és fél évem többek között arra volt jó, hogy megtanított célirányosan tanulni az adott számonkérésekre, a számonkérés típusának megfelelően (talán ez egy kritika is az egyetemi rendszer felé). Ezt mindenképp tartásuk szem előtt, szánjatok arra is időt, hogy kitaláljátok, az egyes tárgyaknál mi a legcélravezetőbb tanulási mód, mert igen könnyen el lehet csúszni a szóbelik előtti szünetben. Az érettségihez és az egyetemi évekhez is azt tudom javasolni, hogy az elvárt (lehető legkevesebb) lexikális tudás mellett az ok-okozati összefüggések megértésére törekedjétek.

Én negyedévesként arra jöttem rá, hogy mikor én majd kikerülök másfél év múlva az építész karról, nem arra lesznek a munkahelyemen kíváncsiak, hogy tudom-e a maghőszigetelt fal hőátbocsátási tényezőjét fejből, hanem arra, hogy tudom-e hol kell keresnem, és megtalálom-e. Az érettségin is nagyon sok tárgyból használható segédeszköz. Ha ezeket jól ismeritek, szinte már alig kell hozzá "tanulni" valamit, csupán tudni kell az összefüggéseket. Már nincs sok hátra a tanévből, úgyhogy kitartást és előre is sok sikert mindenkinek!" (A tanulmányrajzot Éva készítette a BME épületéről.)

HARANGOZÓ MÁRK

SZTE Általános Orvosi Kar (2. év)

(2016-ban érettségizett a Radnótiban)

Az orvosi egyetem mellett részt veszek a Szent-Györgyi programban is: az epilepszia és más neurológiai rendellenességek, a depresszió és a szorongás mechanizmusait és kezelési lehetőségeit vizsgáló, Berényi Antal által vezetett kutatócsoport tagja lettem. Mind a sikeres felvételiben, mind a programba való bekerülésben jelentős előnyt jelentett számomra a Radnótiban négy év alatt megszerzett tudás. A konkrét ismeretek mellett számos, az életben és a sikeres karrierben fontos szerepet játszó tulajdonságot köszönhetek a Radnótinak, mint például a kitartás, a szorgalom és az alázat. Így számomra, az évfolyamtársaim nagy részével ellentétben, az egyetem nem jelentett nehezen teljesíthető elvárásokat.

A jelenlegi radnótisoknak tapasztalataim alapján azt javaslom, hogy igyekezzenek minél hamarabb leszűkíteni lehetőségeiket és eldönteni, milyen irányban szeretnének érettségi után továbbtanulni. Ajánlott már a gimnáziumi évek alatt a választott szakterülettel megismerkedni. A szükséges gimnáziumi alaptárgyakat alaposan tanulják és értsék meg, ugyanis az egyetemi tárgyak elsajátításához nélkülözhetetlenek a középiskolában megszerzett alapismeretek. Azonban fontos, hogy ne csak az iskolai kötelező feladatokat végezzék el, hanem keressék az extra lehetőségeket (versenyeket, programokat), ebben pedig bátran kérjék tanáraik segítségét is. Nekem például sokat segített a hazai- és nemzetközi biológiai versenyekre való felkészülés és részvétel, külföldi természettudományos tábor, klinikai önkénteskedés, vagy középiskolás kutatási projekt. Gimnáziumi tanulmányaim alatt sokat köszönhettem számos kiváló tanáromnak, név szerint mindenképpen szeretném megemlíteni Bán Sándor, Mező Tamás és Mike János tanár urakat.

SZÖGI TAMÁS 12.A

görkorcsolya és gyorskorcsolya

„A görkorcsolya sportot még **óvodás** koromban kezdtem, az edzőm hatására, aki foglalkozásokat tartott nekünk, népszerűsítve ezt a nem túl széles körben ismert sportot. Ő mondta, hogy **érdemes lenne edzésekre járnom**, mert jó görkoris lehet belőlem.

Imádom ezt a sportot, mert akár egy versenyen, akár azon kívül is **összehozza az embereket**. Az edzések is jó hangulatban telnek, mindent meg tudok beszélni a csapattársaimmal, olyanok vagyunk, mint egy nagy család. Amikor pedig versenyre kerül a sor, teli torokból **szurkolunk egymásnak**.

Ha igazán eredményes akar lenni valaki, akkor azért **rengeteget kell tennie**, mint ahogy bármely másik sportban is. Tényleg sok áldozatot kell hozni, ez nem csak közhely, mert **napi két óra edzés**, az utazások hétvégén, és a folyamatos koncentráció az edzéseken sokat kivesz belőlem, és sok mindenről le kell mondanom miatta. Így nehéz összeegyeztetni a tanulással, de **nem lehetetlen**.

Az utóbbi években minden télen gyorskorcsolyát húztam a lábamra, és jégen álltam rajthoz. Ennek eredménye, hogy tavaly **bekerültem a Junior Válogatott keretbe**, így még több helyre és versenyre juthattam el, mint azelőtt, a görkorcsolya-válogatott tagjaként.

Összességében a sport nekem **több mint egy hobbi**, mert nagyban befolyásolja az életem, vannak nehéz pillanatok, amikor nem megy jól, de sokkal több olyan van, ami örömet okoz. Szerencsés vagyok, hiszen **a szüleim támogatására mindig számíthatok**, akár a nehéz helyzetekben is.

Jövőre Budapesten szeretnék továbbtanulni, ahol viszont csak a gyorskorcsolyát van lehetőségem élsport szinten folytatni, így viszont több lehetőségem lesz, **akár a következő Olimpia is.**”

ERDŐS DÁVID 12.A

gyorsasági görkorcsolya

„12 éve csinálom a gyorsasági görkorcsolyát, már óvodás koromban elkezdtem foglalkozni vele. Az első években még csak szórakozásként fogtam fel a sportot, de ez aztán **egyre komolyabbá kezdett válni**.

A korit, az edzéseket még mindig **nagyon élvezem**, viszont már komoly célokkal csinálom. Az előző két évben kitűzött céljaim közül **gyakorlatilag mindent elértem**: az Európa kupákon és az EB-n is egyaránt az élmezőnyt erősítettem. Utóbbin az idei nyolcadik helynek örültem a legjobban, de az Európa Kupákon dobogós helyezéseket is elértem.

Talán ezek azok az eredmények, amik miatt ilyen régóta sportolok. Az élsport **bizonyos áldozatokkal jár**, például nagyon kevés szabadidőm van. Sokszor nehéz összehozni a sportot és a tanulást egymással párhuzamosan, de szerintem kellő kitartással ez megoldható. **Túrni kell a monotonitást**, de akár egy-egy motiváló zene vagy film edzés közben megadhatja a kellő lendületet.

A reggeli **koránkelés** sem mindig egyszerű, viszont jó érzés futással vagy biciklizéssel kezdeni a napot. Azonban számos előnnyel is jár ez, az ember **egy olyan csapat tagja lehet**, ami egyre inkább kezd családdá válni. A versenyeken, edzőtáborokban örök emlékeket szerzünk, ezt **semmi másra nem cserélném el**. Ezek adnak később erőt, ezek visznek előre.

Sajnos nem sok lehetőség van a sportolásból megélni, ezért is kell a tanulmányaimat komolyan vennem. **Szerencsére** a szüleim próbálnak mindenben támogatni, nem is beszélve a nagyszüleimről.”

SZERETETTEL GRATULÁLUNK!

„A Magyar Távirati Iroda sportszerkesztőségének felkérésére 1964 óta szövetségei az adott év legjobbjára: idén 56 szövetség választott az MTI megkeresésére. Hét sportágban, összesen nyolc szegedi sportoló részesült abban a megtiszteltetésben, hogy 2017 legjobbjának gondolták őt sportága szövetségnél. Gyorsasági gyorskorcsolyában a Tornádó Team Szeged versenyzője lett **az év legjobbjá**, a férfiaknál **Erdős Dávid.**” (Délmagyarország)

A RADNÓTI MIKLÓS KÍSÉRLETI GIMNÁZIUM RÖPLABDA ÉLETE

Az „A”
és a „B”
CSAPAT

Előző cikkemben az RMG kosárlabda életét mutattam be érintőlegesen, most pedig a gimnázium másik veretes hagyománnyal bíró sportágához, a röplabdához szeretnék kedvet csinálni:

Ha a Radnóti és a sport kapcsolatát vizsgáljuk, akkor nem túlzunk, ha azt mondjuk, hogy a kosárlabda után azonnal a röplabda az első dolog, ami az embereknek eszébe jut. Nem mehetünk el szó nélkül a rengeteg kiváló eredmény és számos egyéni elismerés mellett, amivel

röplabda csapataink megörvendeztették a Radnóti sportszerető közönségét az elmúlt évtizedekben. Nem túlzás kijelenteni, hogy a sikerek mögött elsősorban **Ducsai Géza tanár úr** állt, önfeláldozó munkáját, és szakmai hozzáértését SáRa kupagyőzelmekkel, diákolimpiai címekkel teli vitrinek bizonyítják.

Ducsai tanár úr tavaly **Kovács Zoltán tanár úrnak** adta át a stafétát, de nem vonult teljesen háttérbe, még mindig aktívan segédkezik a mindennapi szakmai munkában.

És hogy milyen jelenleg a röplabdaélet a Radnótiban? A lányok örömmel számoltak be az edzésekről, a meccsekről, a gimnáziumi sportélet semmi mással össze nem hasonlítható hangulatáról.

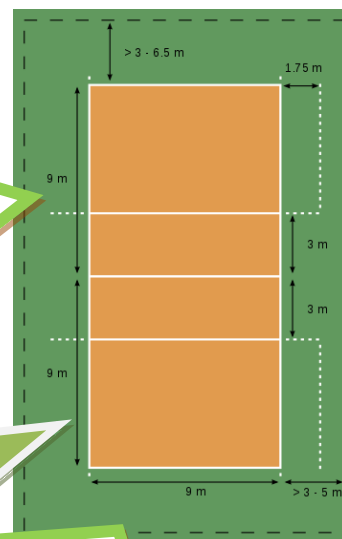
Jelenleg a Radnótiban kettő röplabdacsapat: „A” illetve „B” csapat működik

egymás mellett. Az „A” csapatban igazolt játékosok lépnek pályára minden héten, a „B” csapatban a nem igazolt játékosok kapnak lehetőséget. Mindkét csapat bővelkedik a sportsikerekben, könnyedén veszik az akadályokat. A játékosok elmondása szerint változatosak, élvezetesek az edzések, középiskolai életük meghatározó része a radnóti röplabda. A csapatok tagjai: Ács Zsófia, Gulyás Lili, Pápai Violetta, Rabi Eszter a 11. D-ből, valamint Berencsi Emese és Török Virág a 9. B-ből, Korcsik Anna 9.D, Bottyán Klaudia 9.T és Jambrik Alexandra 10.T.

Aki esetleg a cikk alapján kedvet kapott volna, hogy akár játékosként, akár fanatikus szurkolóként tagja legyen ennek a fantasztikus és patinás miliőnek, ne habozzon!

MI AZ A RÖPLABDA? A röplabda csapatsport, amelyet két, egymástól egy magas hálólal elválasztott csapat játszik egy labdával, amit főleg kézzel és karral (ritkábban más testrészekkel) érintve tartanak mozgásban a pálya légtérében. Mindkét csapat háromszor érintheti meg a labdát, mielőtt továbbítja azt a másik térfelre. Pontot a következő helyzetek érnek: ha a labda földet ér az ellenfél térfelén, ha valamelyik csapat a vonalon kívülre üti a labdát, ha az ellenfél hibázik, vagy ha a labda fennakad a hálón. A röplabda igen aktív sport, különösen alkalmas rugalmas, gyors feladatok gyakorlására. Fejleszti a szem-kéz-koordinációt és az önuralmat is. (Wikipédia)

TUDDAD? Februárban lesz az első **hóröplabda** országos bajnokság. Az alapjában véve a strandröplabdához hasonló szakág – csak a talaj, az öltözet és a szettek hossza más – az elmúlt években indult dinamikus fejlődésnek. Az első kontinensviadalt az ausztriai Wagrainban rendezik majd meg március végén. A versenyszámok pályáznak arra, hogy már a 2022-es téli olimpia programjába bekerüljenek. Az o b versenykiírása szerint a tornára február 10-11-én kerül majd sor Eplényben. A Veszprémhez közeli, bakonyi település sípályájánál alakítanak ki pályákat. <http://hunvolley.hu>

A STRANDRÖPLABDA Kalifornia partjain született 1927-ben. A hatvanas években Marilyn Monroe és J.F. Kennedy is a mérkőzések lelkes látogatói voltak. 1974-ben San Diego bajnokságán 250 néző előtt 1500 dollárért küzdöttek a párosok, míg az első világbajnokságon - 1987-ben Rio de Janeiroban - már harmincezer néző izgulta végig a döntőt, s a pénzdíj is 5000 dollárra nőtt. A sportág 1996-ban vonult be az olimpia történetébe, Atlantában. Ma több mint 150 országban elismert sportág. www.strandjatekok.com

NEKED MI A TAPASZTALATOD?

„Még ha első hallásra nem is örültem annak, hogy ötven órát teljesítenem kell, a végére megváltozott a véleményem. A matek versenyen való felügyelet, a beteg gyerekek látogatása, ismerkedés velük és a könyvolvasást népszerűsítő országos vetélkedő, olyan tevékenységek, amik kipróbálására egyébként nem lett volna lehetőségem, vagy ambícióm. Olyan élményekkel gazdagodtam, amelyekre évek múltán is jó szívvel gondolok majd vissza.”

Balázs Adrienn 12.C

„Az 50 óra közmunka nagy részét egy dorozsmai óvodában töltöttem gondnokként. A feladatom az udvar felsőprése, homokozó ásása, locsolás, karbantartás volt. A munka érdemi része pocsék volt, de a gyerekekkel lenni és játszani kivételesen felemelő élmény, és ilyen tekintetben remekül teltek az ott töltött napjaim. Az értelmetlennek és feleslegesnek tűnő tevékenységek kicsit elvették a kedvem. Pár órát könyvtárban is töltöttem, de a tapasztalatom, hogy a munkák 90%-a hasztalan, és semmi nevelő hatása nincs. Maximum egy picit feldobja az embert, ha eleven, életrevaló krapekokkal lehet pár hétig.”

Bálint Márton 12.C

„Pakoltam könyveket a könyvtárban, szórólapoztam, leltároztam, iratokat szkenneltem és műtárgyakat poroltam a múzeumban, csináltunk reklámtáblát az Új Nemzedék Központnak, statisztáskodtam videóklipben (amiben mondjuk, egyáltalán nem látsszom, de jól hangzik.) Ránézésre egész klassz kis lista, de emlékszem: sokszor éreztem magam feleslegesnek. A felsoroltakon kívül olyan is volt pl., hogy forgalomelterelés címen álltam egy rendőr mellett. Úgy érzem a fogadó intézményeknek, ha nem is feltétlen teher, de mindenképpen kihívás a középiskolások foglalkoztatása: betekintést kell engedniük egy bizonyos munkakörbe, viszont előképzettség hiányában nem bízhatnak meg minket akármmivel. Így gyakran kénytelenek olyan feladatokat kiosztani, melyeknek elvégzésére valójában aligha lenne szükség. Számomra emiatt a közösségi szolgálat nem tudta elveszíteni a kötelező jellegét. Viszont mindenhol kedvességgel és jóindulattal fogadtak, erre biztosan nem lehet panaszom.”

Gáspár Sára 12.D

A Karácsonyi koncert margójára

Évről-évre mindannyian lenyűgözve ámulunk a radnóti Karácsonyi műsor magas minőségén. A diákok profizmusának is köszönhető, varázslatos zenés-énekes-irodalmi hangulat könnyedén ragadja magával a befogadó lelki közönséget. A szuper dekoráció, a kivetítő képei és az izzósorok fényei barátságosan ölelték át idén is a rögtönzött színpad lelkes fellépőit. A változatos stílusban előadó, magabiztos, tehetséges diákokat hallgatva mindig nagy örömmel tölt el, hogy milyen sok tanulónk van, akik a tanulmányaik mellett művészi tehetségük fejlesztését is fontosnak tartják, a fejlődésért sokat áldoznak. De honnan a bennük lobogó tűz, miért szeretnek zenélni, mit jelent számukra a muzsika? Erről kérdeztük a 12. évfolyamos fellépőket.

„Akkor kezdtem a zene iránt érdeklődni, amikor zeneoviba jártam a jelenlegi **fuvala** tanárnőmhöz. Amikor az egyik órára behozta a fuvaláját, és játszott a csoportnak, egyből beleszerettem a hangszerbe. Két évig furulyáztam, majd ezt követően elkezdtem az áhított hangszer tanulását, és immáron 10 éve játszom rajta. A darabot nagyon sokat hallottam az idősebb tanítványtársaimtól, és megfogadtam, hogy ezt mindenképpen el fogom majd én is játszani egyszer. Most hallhattátok.”

Volford Anita 12.M

„Szaválni azért szeretek, mert nagyszerű költők szavaival mondhatom el a saját érzéseimet és gondolataimat a hallgatóságunknak.”

Demeter Gergő 12.M

„Már kiskorom óta nagyon szeretek **énekelni**, mert felszabadít és örömmel tölt el a terhelt, fárasztó napokon is. De a legjobban azokat a pillanatokat szeretem, amikor az énekléssel másokat is boldoggá tehetek.” **Rácz Boróka Zsóka 12.T**

„Miért kezdtem **gitározni**? Már 11 éve **dobolok**, jól érzem a hangszert, és a zene mindig is közel állt hozzám. De **énekelni** is nagyon szeretek, és sajnos a dob az énekkel nem nagyon megy együtt, így hát szélesítenem kellett a hangszeres palettám. Egy gitár volt otthon, hát miért ne kapnám elő? A koncertre egy youtubon hallott dal átdolgozott változatát választottam. A dal kapcsán egyből Csengére gondoltam, így együtt adtuk elő duettben. Nem tűnt lehetetlennek a hangszeres kíséret megoldása sem.” **Bindics Botond 12.A**

„Ami engem illet, kiskoromban borzalmas hangom volt. Konkrét indokom nincs is, miért kezdtem el **énekelni**. Talán mert vonzott a zene. Eddig leginkább csak népi énekekkel szerepeltem, popszámokat viszont csak otthon magamban gyakoroltam. Mégis természetes volt, hogy igent mondtam Botinak, amikor felkért a duettre. Egyrészt egyszerűen imádom a Fly Me to the Moon, másrészt pedig ki nem hagynék Botonnal egy ilyen lehetőséget.” **Hódi Csenge 12.C**

„**A szavalás** nekem nagy kincs. Úgy érzem, ilyenkor szavakba csomagolva adhatom tovább a szeretetemet a közönségnek. S ez nem csak karácsonykor van így. Ha szeretünk valakit, az évnek minden napján éreztetjük vele. Adhatunk akármilyen drága tárgyat, fontos, hogy ne felejtjük el: ha nem szívből tesszük azt, csupán egyetlen tárgy marad a többi közt. Ha tiszta, önzetlen, szívből jövő szeretettel adunk, igazi ajándékká válik.” **Kovács Kincső 12.B**

„Kiskoromban kaptunk **egy régi zongorát** a testvéreimmel, és nyilvánvaló volt, hogy megtanulunk zongorázni. Régen sokat játszottam, a gimiben viszont már nem jutott rá időm. De mindig feltámad bennem a vágy, hogy újra eljártsszam a kedvenc darabjaimat.” **Kelemen Bella 12.B**

„**A vers** gyógyszer. A legegyszerűbb módon mondja el mindannyiunk problémáit, mégis a legkifejezőbben.” **Papp Liliána 12.B**

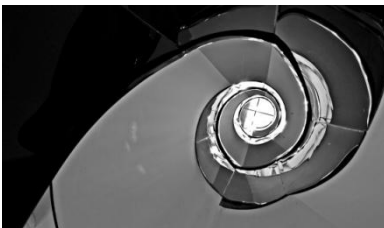
A másfél órás decemberi programot úgy összehangolni, hogy az ilyen felemelő, perceket feledtető, visszatapsolásig fokozódó horderejű lehessen, nem kis munka.

Nagné Leányvári Ágnes tanárnő elmondása szerint már október elejétől jelentkezhetnek a tanulók fellépőnek. Novemberben zajlik az önálló produkciók meghallgatása, majd a bizottság döntése alapján továbbjutók számára tél elején kezdődnek a próbák.

A zsűri nagyon ügyel arra, hogy a Karácsony méltóságához illő, egymással is harmonizáló darabok kerüljenek bele a műsorba.

Jó volt megtapasztalni idén a zenészek, versmondók, énekesek mellett az idegennyelvű csoportok lelkes produkcióját és a szorgalmasan gyakorló tanári kórus fergeteges fellépését is.

A tanárnő nagy öröme idén különösen nagy számban jelentkeztek végzős diákok előadónak. Mindannyian kiválóak voltak!

7 TÉNY, AMIT MÉG NEM TUDTÁL A SZEGEDI ELI-ALPS LÉZERES KUTATÓINTÉZETRŐL

Az információért és a fotózás lehetőségéért köszönetet mondunk az ELI munkatársainak

(További fotóért keresd fel a RadnótiSok(k) fészbukos oldalát és a www.eli-alps.hu webes felületet!

1. Az ELI feladata

Az Extreme Light Infrastructure (ELI) a világ első olyan civil intézménye, amely a fény és anyag kölcsönhatásának vizsgálatát minden eddiginél nagyobb intenzitások mellett teszi lehetővé, akár az úgynevezett ultra-relativisztikus tartományban is.

2. Több is van?

Az ELI-nek három kutatóközpontja létezik. Az egyik ilyen Prágában található, ahol döntő többségben részecskegyorsítással foglalkoznak, a második Romániába került, ahol nukleáris kísérleteket folytatnak, a harmadikkal pedig a mi városunk büszkélkedhet. A Szegeden megépült Lézeres Kutatóintézet célja, hogy ultrarövid, valamint attoszekundumos (10^{-18} s) impulzusokat szolgáltató fényforrások használatát tegye lehetővé kutatók számára.

3. Kik dolgozhatnak itt?

A szegedi központ számos munkahelyet teremtett, változatos végzettséggel rendelkezők számára. Dolgoznak itt lézerfizikusok, biológusok, gépészmérnökök, villamosmérnökök, villanyszerelők, fizikusok, programozók, szoftverfejlesztő mérnökök, szerver adminisztrátorok, infrastruktúra folyamatmérnökök, gondnokok, és persze a back office részlegen közigazdászok, stb. Már a frissen végzett diplomások fizetése is európai színvonalú, átlagkereset feletti.

4. A publikációk

Az itt folyó kutatások eredményeit publikálni kell, ugyanis így lehet a központot és a kutatókat nemzetközi színvonalon elismertetni. Ha egy kísérlet komoly eredménnyel zárul, akkor azt szakfolyóiratokban jelentetik meg.

5. A terahertz (10^{12} Hz)

A központban jelenleg 4 féle lézer működik. Ezek közül az egyik, a terahertzes lézer. A terahertz-es módszer innovációt jelent, ugyanis képalkotásra alkalmas, anélkül, hogy ionizáló hatása lenne. Ez azt jelenti, hogy míg a röntgensugárzás károsíthatja a sejteket nagy dózisban, a terahertz-es hullámnak nincs ilyen élettani hatása. Mivel képalkotásra alkalmas, így nemcsak az orvostudományban lesz jelentősége, de a biológiai és kémiai kutatásokban is.

6. Biztonsági intézkedések

A laboratóriumokban haj- és szakárvédő viselete kötelező, ugyanis ha egy hajszál beleesik egy ilyen optikai berendezésbe, már az is milliós károkat okozhat. Az épület központjában egy rezgésmentes zóna található, amelynek külön víz- és áramellátása van. Ha katasztrófa esetén az épület sérülne, minden továbbra is biztonságban működne.

7. Az épület

A bejárat mellett egy hatalmas előadóterem található, melyet kívülről narancssárga háromszögek borítanak. Ezeket úgy tervezték meg, hogy ne legyen köztük kettő egyforma. Az épületet kívülről hatalmas üveglakok borítják, melyeket fémkeretek rögzítenek.

AZ ÉV HÜLLŐJE: ELEVENSZÜLŐ GYÍK

(*Zootoca vivipara*):
fokozottan védett

(eszmei értéke: 100.000 Ft)

Nevével ellentétben álelevenszülő, tojásokat rak, de ezekből fél órán belül kikelnek a kicsinyek. Alapvetően hegyvidéki faj, de Magyarországon síkvidéki, nedves kaszálókön való életmódra rendezkedett be. 16-18 cm hosszú, de a farka a teste 60%-át teszi ki.

Szürkésbarna színű, hátán fekete gerinccsík, oldalán sötét-világos foltok – könnyen összetéveszthető a férge gyíkkal. Nappal aktív, táplálékai a férgek, csigák, ízeltlábúak. Télen fagymentes helyre húzódik, moha alá, gyökerek közé. Állománya az élőhelyének pusztulása következtében csökken.

2018 ÉV TERMÉSZETI ÉRTÉKEI I.

Hazánkban több állat- és növénycsoportból választanak meg évente egy fajt, mely abban az évben kiemelt figyelmet kap. A célja, hogy ezen az egy fajon keresztül ráirányítsuk a lakosság figyelmét valamely fajcsoportra. Ennek megfelelően minden évben szavazásra kerül az év emlőse, madara, hala, hüllője, rovára, fája, vadvirága, gombája. Te is leadtad a voksod az interneten? (<http://fna.hu/hir/vadonelok2018>)

KÉPZELÉTEK: Az országos terjesztésű TermészetBúvár c. magazin 2018/1. számában megjelent Lajtár Lili (9.B) „Az odúk és jelentőségük” c. díjazott kiselőadásának anyaga saját fotóival illusztrálva. Gratulálunk!

AZ ÉV MADARA: VÁNDORSÓLYOM

(*Falco peregrinus*):

fokozottan védett madár

(eszmei értéke: 500.000 Ft)

A világ legerősebb ragadozómadara, a tundrától a trópusokig megtalálható. Tudományos neve is a vándorló életmódjára utalnak. Kb. varjúméretű madár, a tojó jóval nagyobb a hímnél, és egy egész életre választanak párt. Zsákmányszerzőskor zuhanórepülésben elérheti a 322 km/h-t, és ezzel a föld leggyorsabb állata. Legfőbb tápláléka a közep-termetű madarak, de kisebb emlősökre, hüllőkre, rovarokra is vadászik a nyílt, szabad területeken. Tojásait a sziklák szélére rakják, fészke alig van. Főleg a nagyhatású rovarmérges miatt vált veszélyeztetett fajjává.

AZ ÉV VADVIRÁGA: KORNISTÁRNICS

(*Gentiana pneumonanthe*):

védett növény (eszmei értéke: 10.000 Ft)

Főleg kiszáradó lápréteken, hegyi réteken fordul elő, de mocsárréteken, nádasokban, sőt erdei fenyesekben és gesztenyésekben is megtalálható. Élő növény, 20-60 cm magas. Egyszerű vagy elágazó szárú növény, szálas, hosszúkas levelei vannak. Virága feltűnő sötét égszínkék, 3-5 cm nagy, és a hajtások végén nő. Július végétől szeptember közepéig virágzik.

AZ ÉV ROVARA: ÓRIÁS SZITAKÖTŐ

(*Anax imperator*):

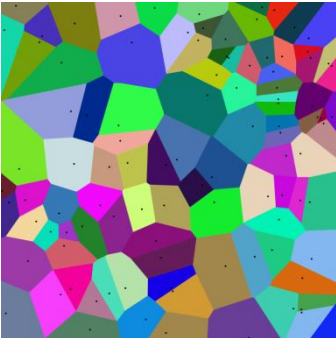
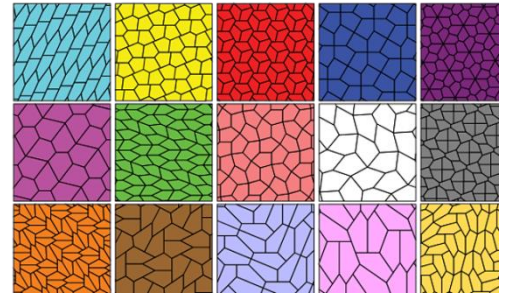
Széles körben elterjedt rovar, főleg a síkságokon található tavakat, lápokot kedveli, folyóvizet nem. Különösen érzékeny a vízszennyeződésekre, ez fennmaradásának feltétele. Hossza 60-80 mm (lárvajának 50 mm), a hím égszínkék, a nőstény zöldeskék színű. Előretolható fogó szájszerve van. A lárva gerinctelenekkel és ebihalakkal, a felnőtt egyedek rovarokkal táplálkoznak. A lárva egy-két évig, míg a kifejlett példány négy hetet él. Párázás után a nőstény a növények szárára rakja a petéket, amik 3-4 hét múlva kelnek ki.

A matematikusokat már régóta foglalkoztatja a **sík hézagmentes lefedése** különböző sokszögekkel. Ez bizonyos esetekben – például **hatszög** esetén – egyszerűbb problémának bizonyult, az ötszög esetében viszont rendkívül bonyolult. Olyannyira, hogy máig nem lezárt a kérdés, miszerint melyek azok a konvex ötszögek, amelyek képesek a síkot hézagmentesen lefedni.

Jelenleg 15 **ötszögről** tudunk, amelyek közül 4-et egy amerikai háziasszony talált meg, aki csak „hobbiból” foglalkozott matematikával, a legutolsót pedig 2015-ben egy amerikai kutatócsoport találta.

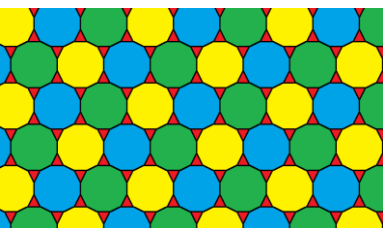
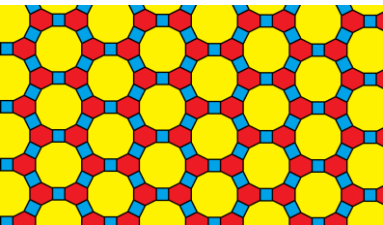
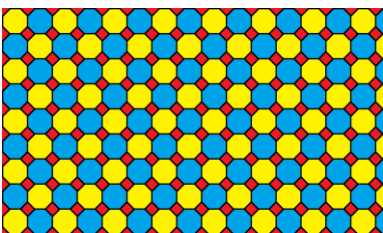
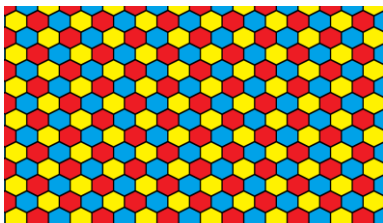
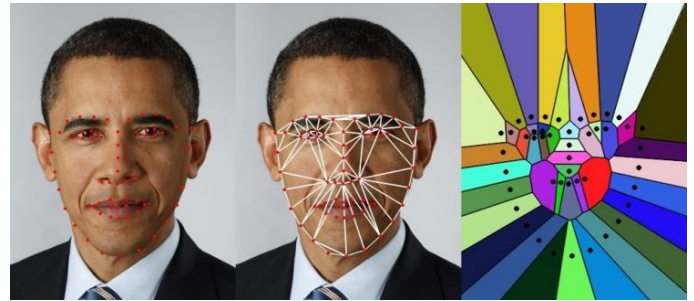
A kérdéskör már 100 éve nyitva áll. Érdekes, hogy a matematikatörténet során

sok kérdés akkor kezdte igazán foglalkoztatni a matematikustársadalmat, amikor az a természettudományokkal kapcsolatba került (*gondoljuk az analízisre*).

A **csempézés** (síklefedés) más aspektusban már jelentőssé vált, mivel a kvázikristályok 1980-as felfedezése óta (ezek az anyagok átmenetek a kristályos és az amorf anyagok között, felfedezésükért 2011-ben Nobel-díjat osztottak) a **Penrose-féle csempézések** felkeltik a tudományos berkek érdeklődését.

Ez azért fontos, mivel a kvázikristályokban az atomok szerkezete nem kötött, nincs elemi cellájuk, csak bizonyos szabályok érvényesek rájuk, viszont a Penrose-csempézés minden egyes csempéje egy-egy atomhoz van rendelve, leírja azok helyzetét. Ez a **Dirichlet-Voronoi-cellarendszer** esetében is így van (*Kijelölünk néhány pontot a síkon, és a többi pontot ezek közül a legközelebbihez rendeljük.*), az operációkutatásban már alkalmazzák. (KT)

A SÍK SZABÁLYOS SOKSZÖGEKKEL VALÓ PARKETTÁZÁSÁIRÓL

(Schultz János tanár úr feladványa)

Csak egy speciális esetet vizsgálunk. **Kössük ki**, hogy **1.** a parkettalapok csak szabályos sokszögek lehetnek; **2.** a parkettázás csomópontjai nem belső pontjai egyetlen élnek sem; **3.** bármely két különböző csomópontban azonos számú hatszög, azonos számú négyszög, azonos számú ötszög stb. szerepel, de a különböző fajta sokszögek számának egy csomón belül nem kell megegyeznie.

A fenti feltételeknek eleget tevő parkettákat **homogéneknak** nevezzük. Mivel a szabályos sokszögek belső szögeit egyszerűen meg lehet határozni, így könnyen végiggondolható, hogy egy csomópontban legfeljebb 6 sokszög csatlakozhat egymáshoz. (Ezek ekkor szabályos háromszögek.) A **homogén parkettázási problémát** tehát négy részre bonthatjuk szét aszerint, hogy egy csomópontban 3, 4, 5 vagy 6 sokszög található.

Nézzük pl. azt az esetet, ha egy csomópontban 3 szabályos sokszög található, melyek oldalhosszai x , y és z . Az n oldalú szabályos sokszög egy belső szöge

$$\frac{(n-2) \cdot 180^\circ}{n} = 180^\circ - \frac{360^\circ}{n},$$

ezért az egy csomóponthoz tartozó belső szögek összegére teljesülni kell a

$$3 \cdot 180^\circ - 360^\circ \cdot \left(\frac{1}{x} + \frac{1}{y} + \frac{1}{z} \right) = 360^\circ$$

egyenletnek. Ez pontosan akkor következik be, ha

$$\frac{1}{x} + \frac{1}{y} + \frac{1}{z} = \frac{1}{2}.$$

Ennek az egyenletnek az (x, y, z) megoldásai közül a következők adnak meg megfelelő parkettázást: $(6, 6, 6), (4, 8, 8), (3, 12, 12), (4, 6, 12)$.

Felhasznált irodalom: Reiman István: Parketták a geometria szemszögéből. (in: Matematikai mozaik, Typotex)

A feladványban leírtaknak megfelelő ábrákat Molnár Kristóf 9.M osztályos tanuló készítette el.

A projekt kidolgozó: Fazekas Márk 12.A és Kaposi Benedek 12.A

Egy hosszú iskolai nap után beültem az egyik iskolapadba kollégáim mellé, akikkel érdeklődve koncentrálnak a táblánál álló és a laptopnál ülő végzős fiatalemberekre: valami különleges, hasznos dologról szerettek volna minket – tanárokat – tájékoztatni. Egy számítógépes program fejlesztésére fogtak, amit kifejezetten iskolai használatra, oktatási célokra komponáltak. A lelkes előadásmód, a szakmai kompetencia, az érthető, humorral megfűszerezett, világos prezentáció, azaz Benedek és Márk összehangolt együttműködése láttán megfogalmazódott bennem az elképzelés, hogy valamilyen formában erre a diákkezdményezésére a többiek figyelmét is fel kell hívjunk. Hiszen példaértékű, amit csinálnak és az, ahogy csinálják! Csodás, ha a különböző karakterek, más-más területen jártas emberek egy hasznos cél érdekében hatékonyan, csapatban tudnak dolgozni. További sikereket, prosperitást és sok örömet kívánunk nekik! Íme a projekt bemutatása! (FJ)

K.B és F.M.: A szakemberek véleménye szerint az előttünk lévő időszakban átfogó változás zajlik le az oktatásban, amelynek jelentőségét a 19. századi tömegoktatás kialakulásához lehetne hasonlítani. Az átalakulás mozgatórugója az elektronikai fejlődés, és az internet, amelyek újabb lehetőségeket, szélesebb körű elérhetőséget nyújtanak mindenki számára, mint ezelőtt bármilyen módszer tudott.

„A fiatalok szívesen használják a digitális technológiát, amit a számítógépes játékok népszerűsége is szemléltet. Ha az oktatás során ezeket alkalmazzák, az felkelti a tanulók érdeklődését, leköti őket, mivel ez a rendszer interaktív, és teret ad a kreatitásnak. A formális oktatás kereteiből kilépve megállapíthatjuk, hogy a digitális technológia kiszélesíti a tanulási lehetőségeket, és megváltoztatja a tanítási módszereket.” (Benedek András az MTA doktora)

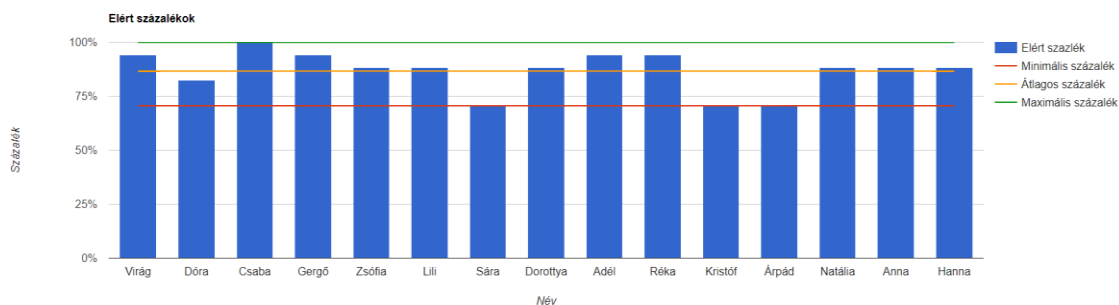
Az elektronikus oktatás fejlődéséhez újabb és újabb ötletekre, innovációra van szükség. Ennek tükrében évről-évre megrendezésre kerül a Dusza Árpád országos Webprogramozói emlékverseny, melyen 2017-ben vettünk részt. A feladat egy teszt kitöltésére és kiértékelésére alkalmas weblap elkészítése volt, melyre összesen 60 óra állt rendelkezésre. Hosszú 60 óra volt, aminek minden percét igyekeztünk maximálisan kihasználni. Nagyban megkönnyítette a dolgunkat, hogy csapatban dolgoztunk. A weblap bemutatásához készített prezentáció előadásával vált teljessé a kép, versenyen első helyezést értünk el.

A verseny után a verseny zsűrije, az iskola tanárai és más megkérdezett ismerősök is úgy vélték, hogy a weblapunk ötletes, hasznos és előremutató, a módszer fantáziadús és sok tekintetben újszerű. A régi ötletet felhasználva, új alapokra helyezve a munkát, elkészítettük a weblap néhányak által ma is használt és működő verzióját. Második nekifutásra iskolai használatra, dolgozatok íratására, gyakorló feladatok készítésére optimalizáltuk a weblapot, mely az <http://e-teszt.eu/login.funkcio> linken található. Ennek elkészítésében és tesztelésében iskolánk több tanára is lelkesen segített, többen közülük ma is használják diákújságunk életét nehezítve.

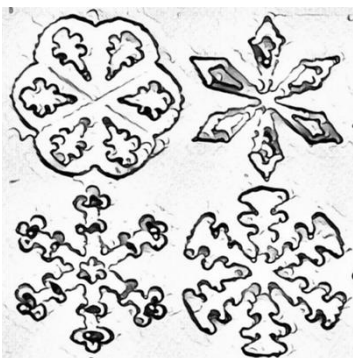
Az „e-teszt” számos más az interneten fellelhető tesztkitöltő weblap előnyeit egyesíti. Számos kérdéstípus készíthető el, melyek képekkel, videókkal, hangfájlokkal kiegészíthetők, így a klasszikus, papír alapú számonkéréshez képest új, innovatív módokon képes a diákok tudását tesztelni. Egyedülálló módon különböző módszerekkel nehezíti a diákok együttműködését dolgozatok íratása során. A kiértékelésben rengeteg statisztika, diagramok színesítik az oldalt, melyeken keresztül jobban értelmezhető az eredmény.

A második verzió nagyrészt a nyári szünetben készült el. A munka folytatásával számos célunk volt: tenni egy apró lépést az oktatás modernizálása felé, gondolatokat ébreszteni másokban, másokat is ösztönözni arra, hogy megvalósítsák az ötleteiket. Az oktatás jövője már a küszöbön van, és az ilyen és ehhez hasonló ötletek nagyban hozzájárulnak a 21. századi oktatás modernizálásához.

MILYEN IS A TÉL AZOKBAN AZ ORSZÁGOKBAN, MELYEK NYELVÉT ISKOLÁNKBAN TANÓRÁKON GYAKOROLJUK?

Mindenhol zord és hideg? Biztos, hogy az emberek többsége beavakolva tölti az idejét ahelyett, hogy kitenné a lábát a lakásból? Éveink téli hónapjai talán mégsem mindenhol olyan szörnyűek, mint amilyenek elsőre tűnnek. A szokatlan felmelegedést mindenki saját bőrén tapasztalhatta meg **hazánkban**. A hőmérő higanyszála merészen, a télen megszokott hőmérséklettel dacolva 10°C fölé emelkedett több megyénkben is.

A markáns atlanti áramlás nem engedi a szibériai eredetű, hideg levegő térhódítását, így még **Oroszország** európai területein is folytatódik az átlagosnál gyengébb tél. Az enyhébb időjárást élvezőkhöz becsatlakozik **Németország** is, ahol hasonló az állapot, mint a fent említettekénél.

Ezzel szemben az **Egyesült Államokban** ítéletidő tombol. Ugyanis csontig hatoló fagy, nem szűnő havazás és hurrikán erejű szél sújtja az ország nagy részét. Sajtóhírek szerint egy évszázada nem volt ilyen hideg a tél Amerikában. Több városban is mínusz húsz Celsius-fok alatti hőmérsékletet mértek, és még a Niagara-vízesés is befagyott. A sarkvidékről érkező hideg levegő **Angliát** sem kerülte el. -15°C-t is mértek, a szokásos 2-3 centiméteres hótakaró néhol többszörösére is megnőtt. Tombol a tél a **francia** hegyekben, az olasz és a svájci határnál. Decemberben egy nap alatt 160 centi hó esett Savoie megyében. A körülbelül 1800 méteres magasságban található Bonneval-sur-Arc településen harminc éve nem hullott annyi hó, mint mostanában.

Kínát minden télen lehűti a Szibéria felől fúvó szél, a hőmérséklet nem ritkán 20-30 fokkal süllyed a fagypontra alá. Tehát itt sem árt a vastag kabát. A Harbin Hó- és Jégfesztivál nevet viselő rendezvényen az előző évekhez hasonlóan egy egész, hóból és jégből készült város várja a látogatókat, amelynek épületei naplemente után gyönyörű színekben pompáznak. **Olaszország** északnyugati részét is komoly hideghullám érte el, és ott is óriási a lavinaveszély, miközben az ország déli régióiban, Rómában és lejjebb, Palermóban 19 és 24 fokos rekordmaximumokat mérnek. A tél eléggé „idézőjeles” hazánkéhoz képest **Spanyolországban**. Általában 6-8 fok van reggel, délutánra 15-16 fokig kúszik fel a hőmérséklet, tehát nem sokszor vannak mínuszok. Téli kabátra szinte nincs is szükség. (SL)

MARIONETTE

by Dorottya Somodi

Lost in the mass of colourful puppets
Stood on the stage a little marionette.
One day this little marionette
Had enough of being a puppet.

The only thing she longed for
Was the hope to escape from
Those false words, that false smile,
Those false moves, that false life.

Time passing by she wished more and more
That she could stop playing her neat little role
By cutting those strings she thought she'd get free.
That if her false life was over, she could be happy.

And now the play is over, it's come to an end.
And as curtains fell, the only one left
On the empty stage is the little doll
Lying motionless on the cold floor.

COMICS
by Virág Dobó

KEDVES RADNÓTISOK(K)!

Ezt a levelet a napfényes *Itáliából* küldjük nektek, hogy megosszunk veletek néhány élményt azok közül, amit ezen a fantasztikus tanulmányi kiránduláson élhattunk át. Ezt olvasva talán még Ti is kedvet kaptok a következő tanév őszi szünetében egy kis „római vakációra”.

Mi, akik most az *Antico Cafe Grecó*ban az itt megfordult neves elődök – *Stendhal, Gogol, Berlioz, Liszt Ferenc, Márai Sándor...*

- szellemét idézve kávékat szürcsölgetjük, az elmúlt napok csodás élményeit próbáljuk feldolgozni. Merre is jártunk eddig? No, lássuk!

Behajózva **Velencébe**, leírhatatlan látvány tárult elénk: színpompás palazzók, az óratorony, a *Doge-palota*, a *Bazilika*, a *Rialto-híd...*, még a *Szent Márk tér* galambjaival is ismeretséget kötöttünk. A lagúnákon úszó gondolák kavalkádja, valamint a harangtoronyból elénk táruló panoráma lenyűgöző volt.

Láttuk **Firenze** különleges megjelenésű *Dómját* és *Michelangelo Dávidját*. Sétáltunk a *Ponte Vecchió*n és az *Arno-parton*. Köszöntünk *Dante* és *Petrarca* szobrának.

S most itt vagyunk „mindannyiunk közös hazájá”-ban: **RÓMÁBAN**. Minden reggel a *Piazza del Popoló*ról indulunk felfedező utunkra. Már jártunk a **Vatikánban**: *Bernini* oszlopsorai között a *Szent Péter téren* átsétálva ámulva barangoltuk be

a *Szent Péter-bazilikát*; megküzdve az 551 lépcsővel még a kupolába is felmentünk. Megérte! *Róma* a lábunk előtt nyújtózott! Elbűvöltek bennünket a *Vatikáni Múzeumok* műkincsei: a *Laokoön-szoborcsoport*, *Raffaello Athéni iskolája...*, lehetetlen felsorolni. LÁTNI KELL!

Az *Angyalvár* bástyáit is megmásztuk, de az esti *Róma* látványa a *Pinció*ról szintén felejthetetlen. Megszámoltuk a *Spanyol lépcső* fokait és megtudtuk, hogyan is kell az érmét helyesen bedobni a *Trévi-kútba*, hogy kívánságunk szerint ismét visszatérhessünk *Rómába*. Meglátogattuk a város ókori emlékeit is, például a *Forum Romanumot*, a *Colosseumot* és a *Pantheont*. **Tivoliban** a *Villa d'Este* teraszain andalogtunk, gyönyörködve a pompázatos kertben és a szökőkutak sokaságában. Ah, minő zene a források csobogása! *Liszt Ferencet* is komponálásra ihlette!

Már napok óta az „*Örök Város*” vendégei vagyunk: számtalan obeliszkje, templomai ismerősként bólintanak felénk. Jó érzés, hogy *Róma* már egy kicsit a miénk! Nehéz lesz búcsút venni tőle, de vigasztal bennünket, hogy utazásunk még nem ért véget, hiszen vár ránk **Assisi** és **Perugia** ódon épületeivel, hangulatos utcácskáival, nevezetességeivel, legvégül pedig a *Miremare-kastély* fehér márványfalai, parkja, valamint a *Trieszti-öböl* tesz még fájóbbá a búcsút.

Külön kihívás: minden egyes helyszínen az élvezetes tanári magyarázatok mellett a diákok precíz kiselőadásai is hozzájárulnak ahhoz, hogy a látottak valós ismeretekké váljanak számunkra. Ne hagyjátok ki ezt az élményt! Reméljük, még nekünk is lesz lehetőségünk visszatérni - akár veletek együtt -, hiszen dobtunk érmét a *Trévi-kútba*.

Üdvözlettel:

a kiránduló radnótisok nevében *Csenge, Laura, Bence, Márk, András*

Róma, 2017. október 26.

Ui.: Mellékelünk néhány fényképet. A többit nézzétek meg Ti is, **ÉLŐBEN!**

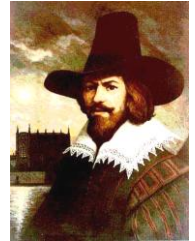

THE GUNPOWDER PLOT

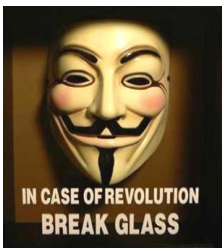

1605. november 5-én brit összeesküvők fel akarták robbantani a londoni parlamentben a Lordok Házát, a parlament ülését megnyitó uralkodót és az anglikán egyház vezetőit. Az összeesküvés főszervezője Robert Catesby volt, bár sokan Guy Fawkes névvel azonosítják az eseményt, aki a robbanóanyagokért volt felelős. Az esemény háttérében az állt, hogy az uralkodó, I. Jakab megszigorította a katolikusokra vonatkozó törvényeket, illetve engedélyezte a klérus üldözését. A résztvevők katolikusok voltak, ellenezték a katolikusok üldözését, és elutasították az anglikán egyházat.

Nem sokkal a tervezett robbantás előtt azonban lebuktak. Valaki névtelen levélben feljelentette őket egy angol főúrnál. Az összeesküvőket elfogták, Guy-t 1606-ban halálra ítélték, a legenda szerint a Westminster palota előtt előbb felakasztották, majd felnégyelték.

GUY FAWKES ÜNNEPE

Azóta Angliában minden év november ötödikén megünneplik a Guy Fawkes-napot (Guy Fawkes Day, Bonfire Night), amikor arra emlékeznek, hogy 1605-ben ugyanezen a napon sikeresen leleplezték a királyellenes összeesküvést. Ezen a napon London lakosait arra biztatták, hogy ünnepeljék meg a leleplezést. Egy későbbi törvényben a hálaadás napjának nyilvánították, amikor hálát kellett adni a „megváltásuk napjának” (ez a törvény ma már nincs érvényben). A gyerekek körében az a szokás is elterjedt, hogy egy Guy-ra hasonlító bábuval járkál az utcákat, vagy maszkot viselnek és pénzt kérnek. Az is hagyománnyá vált, hogy Guy Fawkes-bábukat égetnek el ezen a napon, illetve más, kevésbé közkedvelt embereknek képmásait.

ÉRDEKESSÉGEK GUY FAWKESRŐL

Az eset óta még ma is minden évben átvizsgálják a parlamentet az ülésszak megnyitása előtt.

Az a mondás járja róla, hogy Anglia történelmében ő volt az egyetlen ember, aki tisztességes szándékkal lépett be a parlament épületébe.

Mivel vérbeli katolikus volt, amikor Itáliában járt, a nevét megváltoztatta „Guidora”, hogy komolyabban vegyék az itáliai katolikusok. A megkínzása után is azt mondta, hogy a neve Guido Fawkes.

Az angol köznyelvben a „guy” szó, amely Guy Fawkes nevéből származik, „fura fickót” jelent, míg Amerikában a szó elvesztette a negatív tartalmát, ott már simán csak „srácot” jelent.

Amíg az összeesküvést szervezték, addig álnéven élte a mindennapjait. John Johnsonnak nevezte magát.

Egy szigetet is neveztek el róla a Gálapagos-szigeteken. A Guy Fawkes Island egy kis sziget, amelynek az alakja két félholdat mintáz.

Eredetileg protestáns család sarjaként született, ám amikor édesanyja hozzáment egy katolikus férfihez, áttért a katolikus hitre.

A MASZK

Először a V, mint vérbosszú című képregény-sorozatban jelent meg 1982-ben, ami a disztópikus Angliában játszódik valamikor a kilencvenes években. A főszereplő V, a maszkos anarchista, aki kivégzi a pártvezetőket, és akinek a célja a rendszer megdöntése. A főhősnek egy rosszul sikerült biológiai kísérlet során az egész teste megégett, ezért az arcát is kénytelen egy álarcra eltakarni. Ez a maszk a képregény nyomán az intézményellenesség és az elnyomás elleni fellépés jelképévé vált. A Warner Brothers 2005-ben filmet is készített a képregényből.

AZ ANONYMOUS HACKERCSOPORT

A hackercsoport tagjai az elnyomással való szembezállást és a szabadságot képviselik. A Guy Fawkes álarc ötletét a V, for Vendetta című filmből merítették. A tagok a mai napig ismeretlenek. A maszknak azonban megvan a maga hátulütője is, hiszen számos olyan eset volt már, amikor ártatlan Guy Fawkes- és Vendetta-rajongók a maszkot viselve sétáltak az utcán, a rendőrök viszont azt hitték, hogy az Anonymous-csoport tagjai, így kihallgatták őket. A gyanús személyek házait is gyakran átkutatják a maszkot keresve. A csoport politikailag is aktív, a 2015-ös párizsi terrortámadás (Charlie Hebdo-merénylet) után például az interneten hadjáratot indítottak az Iszlám Állam és az Al-Kaida ellen.

POZSONYI KIFLI

A pozsonyi kiflit sokan igazi hungarikumként tartják számon, pedig ez a nagy népszerűségnek örvendő, omlós kelt tésztából készült finomság is az egykori Osztrák-Magyar Monarchia multikulturális, sokféle hagyományt termékenyen magába olvasztó öröksége.

A pozsonyi kifli története egészen a 16.század közepére nyúlik vissza. Kitalálójáról biztos forrás nem áll rendelkezésre. Maga a kifli (Kipfel) elnevezést, Bécs török ostroma után, egy Herr Wendler nevű bécsi sütőmester találta ki: amikor a városon kívüli Szent István-templom tornyán a török félholdat visszacserélték keresztre, az az ötlete támadt, hogy „megeteti” a félholdat az emberekkel kárpótlásul, amiért az ostrom alatt annyit koplaltak. A kifli ezért lett félhold alakú, és a névadója a „Gipfel” – azaz orom (templomcsúcs). Majd 1735-ben Scheuermann pozsonyi pékségében jelent meg először a mákos és a diós patkó, innen eredeztethető a pozsonyi jelző. (mindmegette.hu)

ELKÉSZÍTÉS

A tésztához a lisztben szétmorzsoljuk a vaját az élesztővel, a többi hozzávalóval összegyúrjuk, húvös helyen 1 órát pihentetjük. A töltelékhez a diót leforrázzuk a tejjel, a többi hozzávalóval összekeverjük. Fontos, hogy közepes állagú töltelékkel készítsünk, ne legyen lágy!

A tésztát 24 részre osztjuk, golyókat formázunk belőlük, kicsit ellapogatjuk, majd egyenként ovális, kézfej nagyságú vékony lapra nyújtjuk.

A töltelékkel is elosztjuk 24 részre, és a kinyújtott kis tézsdadarabok felső hosszanti szélére egy csíkban felvisszük. A tészta formájához igazgatjuk, szorosan feltekerjük és megformáztatjuk.

Sütőpapírral bélelt tepsibe sorakoztatjuk, megkenjük a tojás sárgájával, meleg helyen kelesztjük kb. 30 percig, ameddig a tojássárgája megszárad. Átkenjük a tojásfehérjével, hideg helyre tesszük 30 percre.

Közben a sütőt előmelegítjük 190-200 fokra, és kb. 25-35 perc alatt barnás-pirosra sütjük.

HOZZÁVALÓK:

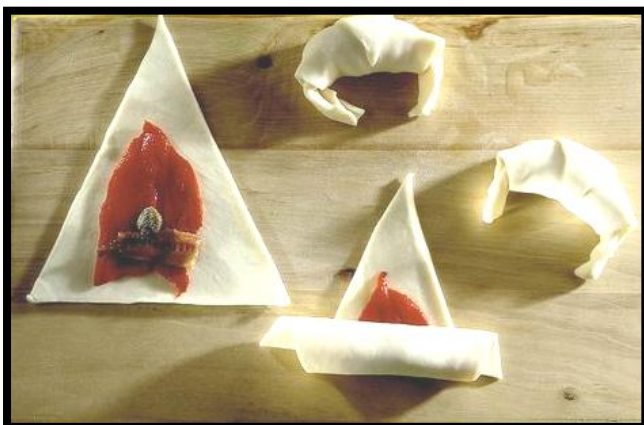
A tésztához:

- 50 dkg liszt (fele rétes-fele sima)
- 25 dkg vaj
- 2 tojás sárgája
- 2 dkg élesztő
- 2 dl tej
- 10 dkg cukor
- 1 teáskanál só

A töltelékhez:

- 30 dkg darált dió
 - 15 dkg cukor
 - 1,5 dl tej
 - 2 csomag vaníliás cukor
 - 3-4 dkg mazsola
 - 1 kis citrom reszelt héja
 - 2 evőkanál sárgabaracklekvár
 - 1 evőkanál zsemlemorzsa
- A kenéshez: 1 tojás

A pozsonyi kifli, amit Ausztriában Pressburger Kipferl, Szlovákiában Bratislavský rovak néven ismernek (nem melleleg szlovák kezdeményezésre ez utóbbi néven került be az Európai Unió eredet-megjelöléssel illethető termékei közé 2012-ben), Németországban már a bécsi kávéházak jellegzetes kávé mellé kínált Mohnbeugel (ha mákosról van szó), illetve Nussbeugel (ha diótölték gazdagítja) elnevezésű finomságaként vert gyökeret.

Őszi számunkban megjelentettünk egy pályázati felhívást, melynek kiírása szerint egy adott fotóhoz kapcsolódóan lehetett verseket írni. A 2 díjazott pályamunkát 2-2 mozijegy-kuponnal és Sipka Bertalan fotójával jutalmaztuk. Gratulálunk Annának és Melindának!

Nagypál Anna Bíborka

MA NEM

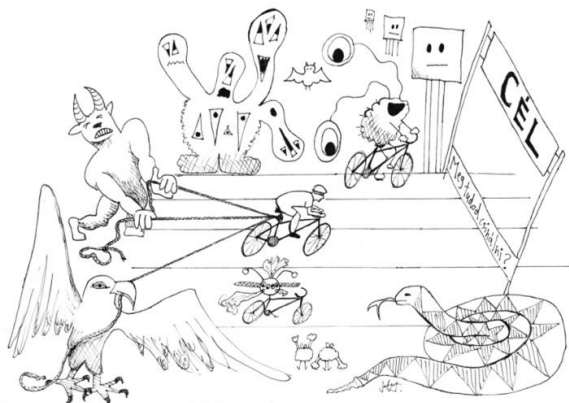
Ha a körülöttem lévő világ akadályoz,
Levegőt veszek a kényszeres összecsapáshoz.
Áttöröm azt, mit ők irigységből építettek.
Nem gondolok arra, hogy én is veszíthetek.

Lassítanak, lehúznak, így akarnak bántani.
Mint aki hagyja az áldozatot még játszani.
Ez őket boldogítja, ha láthatnak letörve.
Érezni, milyen vagy az útjukból elsöpörve.

Csak én vagyok ebben a harcban a világ ellen.
Külsőségekre figyelmemet nem terelhetem.
Csak én vagyok, én, én és a megváltó sebesség,
Eleven eleme én elmémnek eme egység.

Sípszó és rajt, eső hozza a bajt, száz ember hajt.
Csúszik a gumi, ma több versenyző is csúszhat majd.
Azért is megcsinálom, megmutatom most nektek,
A komfortzónának én ma végleg véget vetek.

Lelassul körülöttem a világ, és nem hallok.
Nem észlelek, mégis a széllal együtt suhanok.
Nektek ez csak egy ócska verseny, viszont én mégis,
Arra sem gondolok, hogy veszíthetek én is.

Majdajk Melinda

KEREKÉRZÉS

Még mozdulatlan a táj
Lombkorona, legelésző nyáj
Lábfejem a pedálnak feszítem
Mire enged lassan, szelíden
Imbolyog a bicikli
Mint aki hiába próbálna ellenállni
Egy láthatatlan, gonosz erőnek
De a pedálok tehetetlenek
Enged sóhajtva szerkezet
Csíkora nyomdázza kezemet
A kormány műanyag barázdái
Rám borulnak a fák koronái
A gumik lágyan folynak a sebességbe
Előre dőlök, közelgő messzeségbe
Festett fémváz-testem van
Kereken gurulok, nincs lábam
Ízület a lánc, izzadtság az olaj
Egyé válunk, nem létezik talaj
Repedezik a táj, szétrobban
Zölden, kéken szemberohan
Elbomlik a valóság, a fák, a kék ég
Szakadozik báránnyelűvel a lég
Zuhan a szín az árnyakon át
Letekerem a szabadság ablakát

Futás!

Rendben, akkor balra át, irány a Stefánia! – hangzik a nem sok jóval kecsegtető mondat tesiórán, és mielőtt még végiggondolnád az életedet, már kint is vagy a sétányon, és már előre sejtöd, hogy valószínűleg időmérés is lesz, tehát bele kellene húzni. Még el sem hangzott a „Rajt!” t betűje, te már nekiiramodtál, de hiába minden lelki eltökéltség, érthetetlen módon az osztálytársak máris előtted vannak. Rendben, mondd te. Az áhított első hely elúszott, és az amúgy is tarthatatlan sprint helyett egy lazább tempóra váltasz. Közben el-elnézegetsz jobbra-balra, hogy valami mással is lekösd a figyelmed, mint a csúfosan megírt délelőtti matek dolgozatról való elmélkedés. Jobbra megpillantod **az E alakú Vajda-palotát**, ami ma az ügyészségnek ad otthont. Erről tanúskodik tetején a *In Servitute Legum* felirat, mely azon túl, hogy nagyon menő, mert latinul van, azt jelenti: *A jog szolgálatában*. Spiegel Ferencnek meg Márkus Gézának volt érzéke az építészethez, azt meg kell hagyni.

Tovább futva kissé arrébb látod meg azt a kissé romos, nagy sárga épületet, amiről elsőre nem is nagyon lehet eldönteni, hogy mi a funkciója. De monumentális és fenséges. Az ütött-kopott állapotukban is izgalmas ablakkeretek azt sugallják, hogy ez az óriás sok titkot rejt. Az 1898-as megépülésétől kezdve volt már helye kávézónak, bárnak, étteremnek, adott otthont játéktérnek, szállodának, alternatív színházi térnek és romantikus bálaknak is. A szebb napokat is látott **Hungária Hotelt** ma **Hungi** néven ismerjük. Szórakozóhely. Elismerően bólintasz irányába és rohansz tovább.

Odébb Ligeti Miklós carrarai márványból faragott, jól ismert **Sissi** szobra mereng. Az ülő ábrázolási mód az 1900-as években még nagyon merész gondolatnak tűnt, hisz akkoriban minden történelmi hősnőket valamilyen diadalmas pozícióban örökítette meg a szobrász. A magyarok kedvenc királynője annak idején sokat tornázott, lovagolt, és folyton fogyókúrázott. A 172 cm magas és csak 50 kilós, híresen szép uralkodónő megértő pillantással szemléli fáradságos testedzésed.

De jaj....! A többiek hova tűntek? Már le is futották a kört? Te meg itt mészol a műalkotásokon? Ebből baj lesz! Tempó! Elhaladsz az egykori **Szegedi Vár** és az arra épült modernizált épület mellett, mely többek között a kórtárnak ad otthont. A nyitott, mélyen fekvő ásatásokból ítélve a vár közepén valaha egy gótikus templom állt. De.... a középkori szokásoknak megfelelően, ahol templom volt, ott temetőnek is lenne kell. Lehetséges, hogy ha a Stefánián futsz, akkor alattad húzódnak az egykori szegediek csontjai? Brr.....igen, valóban sírok lapulnak a talpad alatt!!! Valami titkos tartalékból erőt merítesz, és amilyen gyorsan tudsz, nekiiramodsz a további távnak. Elég „para” ez a Stefánia.

Kanyarodsz egyet, és máris a **Móra Ferinél** vagy. Jó, itt már nem lát a tanár, nyugodtan kifújhatod magad. Közben elcsodálkozol, hogy mennyivel többnek akar látszani a múzeum a tünpanonnal, a görögös oszlopokkal és a hatalmas lépcsős alépitménnyel (=portikusz: *a klasszicizmus jellegzetes építészeti eleme*), miközben hátulról csak egy kisebb vidéki kúriának tűnik az egész. Fogadjunk, nem tudtad, hogy Tömörkény István is az igazgatója volt, de még maga Móra Ferenc is dolgozott a múzeumnak! Ez idő alatt talált rá a legnagyobb hun aranykincsletre. Klassz lehetett!

Búcsút intesz a múzeum sarkán, az odafent ágaskodó **oroszlánnak**, majd megkerülsz a jó öreg **Mátyás-szobrot**, amin a pózoló kis király még csak 15 éves, és elkezdődik az út visszafelé. Bár ilyenkorra már minden diák megkérdőjelezi a futás hasznosságát, és egyre lassabban kocog, néha-néha még talán titokban meg is áll. Mint ahogy te is. De hajrá, gyorsított léptekkel, lendületesen becsatlakozol a megújult mobilgáton kényelmesen korzózó bábáskodók mellett futó, izzadó tanulók csapatába.

Mikor beérkeztél a célegyenesbe, és végre megpillanthatod a jól ismert Szegedi Radnóti Miklós Gimnázium épületét, vele együtt felbukkan **Gyarmati Fanni és Radnóti Miklós szobra** is, amelyet iskolánk névadójának 101. születésnapjára készített Gyurcsék Ferenc képzőművész. Az országban egyedül itt látható együtt ábrázolva a költő és felesége. Szép meg jó, meg kell hagyni, sok izgalmas nevezetességet láttál, gyönyörködhetett a lelked kedvére, de valljuk be, téged már csak egy kérdés foglalkoztat. Vajon mi lesz az ebéd?

KÁVÉHÁZ:

Az Árkádban sok mindenki megfordul. Egy fárasztó vásárlás után elszűröcsölgethetünk egy kávé, vagy egy teát a nemrég nyílt **Starbucksban**. Már 1971 óta, több mint 19000 kávézóval, 58 országban boldogítja az embereket az üzletlánc, és most minket is szórakoztathat, itt Szegeden. Egy jó kis délutáni program, ha beülsz ide pár baráttal.

CUKRÁSZDA:

A kürtöskalács télen-nyáron, mindig jöhet. Főleg, ha fagy van beletöltve. A **Street Cakes** cuki a Kígyó utcában ilyen élményre ad lehetőséget. Ínycsiklandozó kinézetükénél csak az íze jobb, nem mellesleg Instagramon is jól mutat. Egy kiadós nap után, mikor nincs otthon ebéd, „bűnözésként” is megfelel ☺

PROGRAM: Eledelgyűjtés a Tappancs árva kutyái és cicái részére

Február 10-én a Napfény Parkban (Szabadkai út 7.) a Fressnapf Állati Áruház előtt várják sok szeretettel a lelkes segítőket. Hogy mivel is segíthetsz? Kutyáknak kölyöktápot, cicáknak konzervet, cicaalmot, vagy forgácsot adhatsz. De nem muszáj bevásárolni, otthonról is hozhatsz már nem használt cuccokat; tiszta plédeket, törölközőket, ágyneműhuzatokat a beteg állatok alá, vagy éppen feleslegessé vált ketrecek, hordozókat, pórázokat, nyakörveket.

ZENE: Az ötlettől a megvalósításig – Rékasi Attila estje

Ki akartad már próbálni a dobolást? Ha igen, akkor menj el, és próbáld ki! Interaktív témafejtő dobkurzus a modern metál műfajban a rendezvény után. Egy délután, ami lehet, hogy hosszabb távon is elkísér majd. Lehet, hogy akár meg is szereted a metált, vagy a dobot, és az lesz az életed (meg a tanulás) ☺

FILM: Greta Gerwig első önálló rendezése merész, új hangot üt meg, bravúrosan tárja fel a humort, amit egy anya és kamasz lánya közti viharos viszony rejt. Christine „Lady Bird” McPherson teljesen olyan, mint a szeretettől túláradó, megrögzötten makacs és határozott anyja (és jó kamasz lévén, ők sem értenek egyet semmiben), akivel örökös harcban áll. Marion nővér, és fáradhatatlanul dolgozik, hogy ellássa családját, miután Lady Bird apja elveszíti az állását.

SZEMÉLYES BLOG: „Rizsporos hétköznapok”

Gondoltátok volna, hogy a XVII. század kozmetikumainak többségéhez az ólom és a higany szolgált alapanyagul? S hogy még egy ártalmatlan tojásfehérjéből és mandulaolajból kevert arckrém is tartalmazhatott emberi vizeletet, mivel úgy hitték, az fehéríti a bőrt? No, és azt tudtátok, hogy a XVIII. században a legyező használatnak titkos jelrendszere volt, a fogápoláshoz timsót használtak, az óvszer pedig juhbélből készült? Vagy azt, hogy Marie Antionette idején a hölgyek akár napokon keresztül is ülve aludtak, hogy félméteres hajkölteményeik sértetlenek maradjanak? Ezen a blogon ilyen és ezekhez hasonló bejegyzésekkel találkozhattok majd: megismerkedhettek a letűnt századok hétköznapjainak érdekes, olykor meghökkentő részleteivel. Ne hagyjátok ki! (A Facebook-on is követhető.)

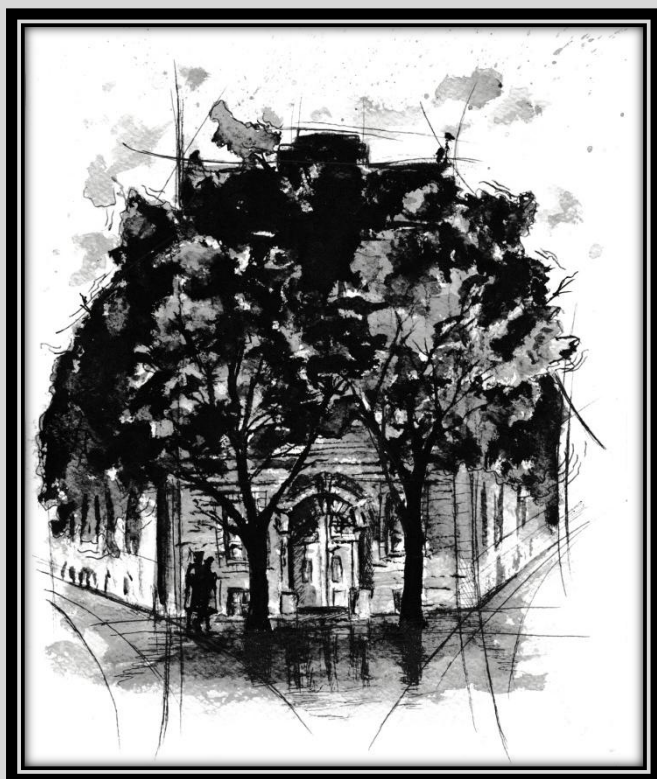

Válogatás a radnóti diákok alkotásaiból

HALASI SOMA 12.A: HOMMAGE CASPAR DAVID FRIEDRICH - számítógépes grafika

(Parafrázis a romantikus festőművész „Vándor a ködtenger felett” c. alkotásáról)

VISKI ANNA 10.B: A RADNÓTI GIMNÁZIUM

akvarell tollal kombinálva

(Az idei évben ez az alkotás díszíti az Alapítványi Bál nyomtatott anyagát.)

TÓTH EMESE ZITA 11.C: HELLO JANUARY

vegyes technika

Részlet egy művészi naplóból

A rovatot szerkesztik: Kiss Rebeka 10.A, a Gulyás Lili 11.D, Gajda Nikolett 11.D és Riener Ferenc tanár úr

1. MELYIK KÖLTŐ, MELY VERSÉRE ISMERSZ RÁ A „KÉPPÉ FORMÁLT IDÉZET” ALAPJÁN? (KR)

2. A REJTVÉNY HELYES MEGFEJTÉSE UTÁN A MEGJELÖLT SOROKBAN KÁNYÁDI SÁNDOR BALLAG MÁR CÍMŰ VERSÉNEK UTOLSÓ HÁROM SORA OLVASHATÓ. (RF)

„ Ballag már az esztendő
vissza-visszanézve
nyomában az öccse jó,
vígán füttyörészve.

Beéri az öreget
s válláról a terhet
legényesen leveszi,
pedig még csak gyermek.

Lépegetnek szótlanul...”
vízzintes 75.
függőleges 18.
függőleges 13.

VÍZZINTES: 1. A technika gyors, nagymértékű fejlődése 14. Katonai szövetség 15. Szerződést hitelesítő 16. Eladásra szánt termék 17. Tizen Túliak Társasága 18. Szedi a lábát 19. Szolmizációs hang 20. Szomjoltó 21. Színtelen, kormozó lánngal égő gáz 24. Használhatatlanná tesz 26. Szabályos síkidom 27. ... aleikum (arab köszönés) 29. Igeképző 30. Rossz minőségű, direkt termő borszóló 32. Hírvívó 34. Állat lapocka fölötti kidomborodó része 36. ... di Meola (gitárvirtuóz) 37. 1986-ban felbocsátott szovjet úrállomás 38. Egykor vár volt 40. Kelta nyelvű, ókori nép tagja 42. Szellemi alkotásnak a tartalomra utaló megjelölése 45. Női becenév 46. Halak szaporodási formája 48. A gondolkodás szerve 49. Idegen szavak előtagjaként földet jelent 50. Régi fegyver 51. Forgástest 53. Az az anyagmenyiség, ami egy szekérre egyszerre felfér 55. Izomban rejlik 56. Nitrogén és kén vegyjele 58. Téli csapadékat az útról eltakarító jármű 60. Rossz karalábé jelzője 62. Ruhát vízben tartó 64. Ulászló királyunk mellékeve 66. Oroszlán, angolul 67. Vizóblítéses illemhely ismert rövidítése 69. Használja a fogát 70. Férfi, angolul 71. Csak félig indiáni! 72. Alaposan lehord 74. Lábízület **75. A versszak második sora**

FÜGGŐLEGES: 1. Nemzetközi 2. Az a helyzet, amikor csak a király és csak sakkba léphet 3. Odüsszeusz hazája 4. Görög betű 5. Kecse formájú, erdei féllisten 6. Tüzet szüntet 7. Egyiptomi napisten 8. Veskellék 9. Shakespeare légi szelleme A vihar című drámában 10. Északi férfinév 11. Szemmel érzékelő 12. Algériai kikötőváros lakója **13. A versszak negyedik sora** 18. **A versszak harmadik sora** 20. Valamiből az utolsó, egyetlen példány 22. A megszokott, a közönséges fölé emelkedő 25. Lengyel scifi író 27. Pest egyik fele! 28. Vízvezető 31. Zöldes színárnyalat 33. ... maior (a Nagymedve csillagkép latin neve) 35. Cellalakó 39. Mértékegységek elején milliószorost jelent 41. Vesztességként könyvel el 43. Toktermésű, gazdasági növény 44. Szóösszetételekben mezőgazdasággal való kapcsolatot jelent 47. Nesztelenül száll 52. Tartalék 54. Kiütés jele 55. Ocsúdik 57. Thaiföld régebbi neve 59. Londoni nevezetesség 61. Állami Biztosító 63. Antal kiskorában 64. Cigány, népiesen 65. Utód 68. Kiejtett kettős betű 69. Hegység Marokkóban 72. Lásd ott 73. Néma zaj! 74. Személyes névmás

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
14				15							16	
17			18			19		20				
21		22			23		24	25				
	26			27		28					29	
30	31		32	33				34	35			
36		37				38		39	40	41		
42	43			44						45		
46		47	48				49				50	
		51	52	53	54					55		
56	57		58		59				60	61		
62		63						64				65
66					67	68	69				70	
71			72				73			74		
75												

3. Válogasd össze az információkat!(GL,GN)

A, Peiszisztratosz a, 1607.	B, IV. Béla b, 1867.	C, I. Ferenc József c, 1241-42.	D, I. Károly d, 1330.	E, I. Erzsébet e, i.e. 560-527
1. Magyarország mongol megszállása	2. Virginia megalapítása	3. Hadjárat Havasalföldre	4. Türrannisz	5. Kiegyezés
				

A FELADATOK MEGOLDÁSÁT A RADNÓTISOKK FÉSZBUKOS OLDALÁN VÁRIUK március 8-ig. A HELYES MEGFEJTŐK KÖZÖTT BÓNUSZ-MOZIJEGYET SORSOLUNK KI! AZ ELŐZŐ SZÁM NYERTES VÁLASZADÓI: BALÁZS ADRIENN 12.C és NÉMETH NORBERT 12.D – Gratulálunk!